

**СПК “Академик”, ПК “Хеликтит”, ПК “Витоша”
София**

**ДОКЛАД ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА
СПЕЛЕОЕКСПЕДИЦИЯ
“СЛАВЯНКА 2002”**

**май 2002
гр. София**

Съдържание

1. Увод
2. Географска характеристика
3. Геоложки строеж
4. История на проучването и хронология на експедиционната дейност
5. Достъп, време и място на провеждане на “Славянка 2002”
6. Участници в експедицията
7. За самата експедиция - разказва К. Стоичков
8. Дневник на експедицията
9. Пещерите на Славянка и какво още трябва да се свърши
- 10.** За изследваните обекти и описания на вече извесни пещери

1. **Увод**

За настоящия доклад са използвани данни от картотеката на БФС, както и такива от доклада за провеждане на спелеоекспедиция “Славянка 90”. В този доклад са събрани всички съществуващи данни за района, като са добавени и всички нови данни събрани по време на спелеоекспедицията “Славянка 2002”. Въз основа на тази последна експедиция и проучванията, направени преди, ще може да се състави една по-цялостна картина на проблемите, свързани с изучаването на карста на планината Славянка. Крайната цел е публикуването на книжка за планината Славянка и нейните пещери.

2. Географска характеристика

Планината Славянка се намира в югозападна България, южно от Пирин, на границата с Гърция. Северно от нея е разположен южният дял на Пирин, отделен чрез долината на р. Череша, извираща западно от Парилския проход. Южен Пирин и Славянка се свързват посредством Парилската седловина (1170 м.н.в.), през която минава път от с. Голешево до с. Парил (Гоцеделчевско). На изток граничи с пл. Стъргач (1270 м.н.в.), като връзката между тях е дълбока долина (Седловина), в която се намира с. Нова Ловча. На юг Славянка се свързва с пл. Църна гора (Черна гора-вр. Жълто Тяна 1653 м.н.в.) чрез седловина ”Пресеките” (≈1400 м.н.в.). Западните очертания на Славянка-Алиботуш се описват от Сенгелска планина (вр. Беш-1294 м.н.в.) и Петровска река. Славянка се съединява със Сенгелска планина при седловината Кали. Държавната граница на Република България минава по главния вододел.

Славянка-Алиботуш е малка, паралелно разположена планина с дължина около 20 км и ширина 10-12 км. Най-високият връх е Гоцев вр. - 2212 м.н.в.

Климатът по северните склонове и подножия на Славянка е ясно изразен преходно средиземноморски, а по южните типичен медитерански. Във височина климатът преминава в планински. Поради липса на метеорологична станция в планината няма данни за годишния ход на температурата на въздуха и валежите, но тъй като териториите на планината попадат в определени климатични райони, може с приближение да се дадат предполагаеми стойности, като например, че максимумът би трябвало да е през студеното полугодие, а минимумът през топлото със сравнително мека зима и горещо лято. Във височина климатът се характеризира с удължаване на зимния период.

Славянка е изградена от протерозойски метаморфозирани варовици и мрамори, което е причина теренът на планината да е типично карстов - често срещани са кари, понори, пропасти, ями, пещери и др. Между Гоцев вр. и вр. Шабран има два валога, по-големият от които се нарича “Сухото езеро” и е разположен на 2027 м.н.в.

Поради този си характер на релефа планината е бедна на повърхностно течащи води (безводна), но за сметка на това в подножието и има многобройни карстови извори, някои от които с дебит над 1000 л/с. По склоновете на Славянка също се срещат карстови извори, но със значително по-ограничен дебит.

Най-впечатляващото в тази планина е изключителното богатство на растителни видове. В това отношение Славянка и Странджа са сред най-интересните български планини. Въпреки безводността и карстовите почви северните склонове на планината на Българска територия са покрити с буйна и разнообразна растителност, с много продължителен вегетационен период. Характерна черта е, че тук има цъфтящи растения от края на зимата до края на есента. За да се запази това разнообразие на 24.11.1951г. е създаден резерват “Славянка”, който се разполага на площ 1185,8 хектара.

Общо тук са описани над 1000 вида висши растения, като някои от тях са характерни само за Славянка. Тук се срещат иглолистни гори от черен бор, покриващи склоновете от 1000-1100м до около 1900м надморска височина. Над тях се разполага чената мура, като тук е едно от най-големите находища на този рядък вид. Сред другите видове са и бяла мура, бял бор, бук, воден габър, ела, тис и др. В най-ниските части на планината в северозападния и край (около 500 м.н.в.) се срещат и широколистни гори.

Разнообразието сред тревните растения е също огромно. За това спомага отличната комбинация между карстовия терен и характерните климатични и почвени условия. Тук могат да се различат кошаниново вълче лико, дряновска кандилка, родопска съсънка, родопско лале, дългошпореста теменуга, парилска метличина и др.

Сред животинският свят на Славянка се отличават главно представители от средиземноморски и субсредиземноморски видове. Срещат се два вида костенурки, македонски гушер, котешката змия, снежна полевка, черен синигер, сокерица, чакал, както и орли, вълци, сърни, зайци, язовци, скорпиони, а насекомите са повече от 1200 вида.

3. Геоложки строеж

Граници:

Славянка е разположена на юг от Пирин, с който се свързва чрез Парилската седловина (1170 м.н.в.). На запад и югозапад се свързва със значително по-ниската Сенгелска планина, която от своя страна се отделя от Беласица чрез Рупелския проход. На изток планината се ограничава от дълбоката долина при с. Ловча, отделяща я от планината Стъргач. На юг се свързва с планините Черна Гора и Шарлия в Гърция.

Речна мрежа:

Планината е сравнително безводна, като повечето от протичащите през нея малки реки се вливат в р.Пиринска Бистрица. От север Славянка се ограничава от р.Череша. Тя води началото си западно от Парилския проход, достига до с. Голешево и започва да тече в северозападна посока, като приема името Калиманска река. В рамките на самата планина най-дълга е Петровската река, минаваща през едноименното село. В източната част на Славянка малки ручеи подхранват р.

Буровица. За разлика от слабия повърхностен отток в подножието на планината съществуват редица карстови извори, някои от които имат дебит над 1000 л/сек.

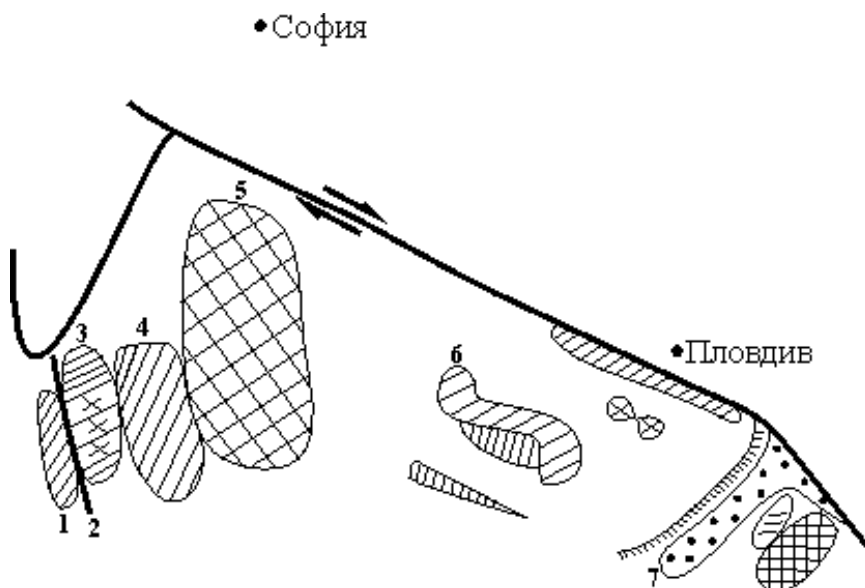
От структурна гледна точка:

Славянка е част от Родопски масив (РМ) и въз основа на приетото тектонско райониране се отнася към вътрешните зони на Балканидите. Съвременният строеж на РМ е резултат от изява на два последователно проявени етапа на деформация: ранен – компресионен и късен – свързан с широкообхватната корова екстензия.

В навлачната постройка на РМ се наблюдават няколко първоразредни Тектонски Единици (отдолу-нагоре):

- Пангеон-Пирин (Пангеон–северна Гърция между р. Струма и р. Места)
- Кердилион-Места
- Ардинска единица
- Асенишка единица

Славянка е част от единицата на Пангеон-Пирин, която от своя страна е разположена в най-долните части на системата на РМ. Изградена е от мрамори, слюдени и калкошисти, биотитови и слюдени парагнайси и вместените в тях сравнително големи тела от мета гранити и диорити. Изхождайки от характера на протолитите, става ясно че се касае за една подложена на метаморфни изменения карбонатна платформа. Степента на метаморфизъм е умерено-барична в амфиболитовия фацис, без проява на ултраметаморфни изменения (анатексис и мигматизация).

Фиг.1 1)Струмски грабен; 3)Подутина Пирин-Боздаг; 4)Местенски грабен; 5)PWP подутина; 6)Централнородопска подутина; 7)ЕРП

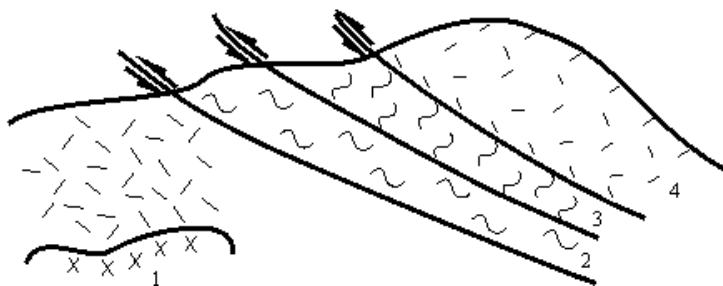
Втория етап на структурообразуване в РМ (екстензионен) се е проявил през горно-алпско време (K_2 -началото на $terc$), свързан с корова екстензия, в резултат на което се формират редица куполни подутини, едрените части на които са изградени от постметаморфни гранитоиди или мигматични гнайси и анатектити. Формирането на подутините е свързано с развитието на системата от разломи на отделяне:

- Рило-Западно-Родопска подутина;
- Централно Родопска подутина;
- Пирин-Боздаг, включваща масива на Славянка;

Подутината Пирин-Боздаг е разположена между р.Струма и р.Места. Удължена е в СЗ-ЮИ посока. Тя е високо издигната на запад и в нейните едрени части са изнесени метаморфитите на палеоген-Пирин.

§

Н

Фиг.2 1)Пангеон-Пирин; 2)Жердилион-Места; 3)Ардинска ед.; 4)Асенишка ед.

Стратиграфия:

Разкриващите се скали в планината Славянка най-общо се класифицират като високостепенни метаморфити, т.е. скали засегнати от амфиболитовия фациес. В частност тези метаморфити се разделят на два ск. класа: долен с относително висока степен на метаморфизъм и докамбрийска възраст; и горен, включващ относително по-ниско степенни метаморфити с палеозойска възраст.

В зависимост от литологията на този комплекс има последователност от свити Pt_1 - Pt_6 . Разкритите в Славянка скали са представени съответно от свити Pt_4 и Pt_5 .

Pt_4 – т.нар. горна пъстра свита – изградена от слюдени и калкошисти, пакети от мрамори и параамфиболити (ср.деб. 1 км).

Pt_5 – карбонатна свита, или т.нар. свита на мраморите. Представява дебелопластови калцитни, рядко доломитизирани мрамори (деб. 1-5 км).

Общо взето мраморите са масивни, сивобели, с добре изразена слоистост, което в приконтактните зони с гранита не се наблюдава. Разглежданите образци под микроскоп имат grano- до хетерогранобластична структура, обусловена от изометрични, рядко ромбедрични калцитни индивиди с размери (0.8-1 мм). Преобладава зърнеста текстура.

Специално за Славянка като особен литоложки фациес всред общия мраморен хоризонт се наблюдават прослойки от доломитизирани мрамори. Най-добре се наблюдават в м. “Комаревица” между с.Гайтаниново и с.Нова Ловча. На външен вид са сиво-синкави, рядко снежно-бели с характерна мозаична структура с размери на зърната (ср. 0.1-1.2 мм).

Pt₅ – обикновено е развита по високите върхове и била. Именно тя изгражда карстовия дял в СЗ Пирин, а в южните му дялове през вр. Орелек (2099 м.н.в.), Добро поле, Свещник (1973 м.н.в.) и Сухия връх се прехвърля в Славянка. Друга характерна ивица от тази свита се проследява между селата Добротино, Средне, Горно Левски, Лелево и край Гайтаново отново се прехвърля в Славянка.

Тектоника-преглед на главните разломни структури имащи отношение към Славянка:

В тектонско отношение Славянка е част от Стъргачната антиклинала, имаща посока С/СЗ-Ю/ЮИ. Мантията и е изградена от Pt₄ и Pt₅ свити, а ядрото от Pt₃ свита. За морфоструктурното изграждане на РМ от първостепенно значение са Струмската (150⁰-170⁰) и Маришката разломни системи. Освен тях са развити още: Меридионалната разломна система (350⁰-360⁰ до 10⁰-20⁰) и И-З до СИ-ЮЗ (90⁰ и 30-70⁰) разломна система.

Струмска разломна система:

Западнопиринска разломна зона – развита е успоредно на Струмския разлом. Началото и се следи източно от с. Градево в посока Ю/ЮИ на около 75 км до ЮЗ от с. Петрово, от където навлиза в гръцка територия. На ЮИ от Сандански зоната представлява комбинация от няколко взаимно свързани относително разнопосочни разломи, с голяма вертикална амплитуда: Лилянски, Горно Спанчевски и Петровски. Като цяло зоната е представена от тесен сноп субпаралелни разломи с разседен характер, които обуславят от 300-500 до 2км широка зона на милонитизация.

Меридионална разломна система:

Орелешка разломна зона – представлява система от субпаралелни разломи с широчина на зоната около 1 км. Следи се откъм вр. Орелек, през западния дял на “Папазчаир” до към р. Калиманска, където е отседната на 3 с около 0.5 км. след леко отклонение в ЮЗ посока покрай с. Голешево навлиза в Гърция. Тази зона определя тектонската граница между свитите Pt₃ и Pt₅ по западното бедро на Тешовската антиклинала.

Лялевска разломна зона – разполовява почти симетрично на орелешката като разкъсва малката синклинала, разположена между Тешовската и стъргачката антиклинала. Представена е от системи бързо прекъсващи разседи с посока С-Ю до С/СИ-Ю/ЮЗ с неизменно стръмно затъване на изток или запад (60⁰). Зоната е широка 2-3км и дълга 10км, като на юг в Гърция очевидно продължава своето развитие. Засегнатите скали от свитите Pt₄ и Pt₅ са милонитизирани.

Изток-Западна (СИ-ЮЗ) разломна система:

Парилския разлом - с посока около 100⁰. Той се проследява непосредствено южно от Белювска река (Северно от с. Голешево). Представлява стръмно наклонен на север разсед.

4. История на проучването на района и хронология на експедиционната дейност

С интересния си карстов релеф планината Славянка отдавна е привличала вниманието на хората, занимаващи се със спелеология. Но въпреки засиления интерес за извършване на изследователска дейност в района до момента все още не са били правени мащабни проучвания. Причината за това е сложният пропускателен режим, налаган от граничните власти (по билото на планината минава държавната ни граница с Република Гърция). Трябва да се има предвид, че както планината, така и подстъпите към нея се намират зад граничните съоръжения. Това изисква специално разрешение от Н. С. Гранична полиция. Самите гранични власти много трудно разрешават пресичане и ношуване зад кльона. Това ограничава времето за работа. Освен това склоновете на планината имат голям наклон, по който пеша се стига до високите части на планината за около 4-5 часа.

Въпреки тези сложни комплексни проблеми през годините на територията на планината са проведени няколко експедиции, по време на които са изследвани и картирани около 20 пещери и пропасти. Повечето от тях са с незначителни размери, като най-интересна и дълбока е пропастта Гарваница-60 м, намираща се под м. Сухото езеро в подстъпа към Голям Гоцев връх-1212 м.н.в.

Досега проведени експедиции:

- 1972г.-експедиция на СПК "Академик" - София
- 1981г.-експедиция на СПК "Академик" - София
- 1983г.-експедиция на СПК "Академик" - София
- 1989г.-експедиция на спелеоклуба от гр. Сандански
- 1990г.-съвместна експедиция на СПК "Академик", "Иван Буреш" СК "Планинец" - София.
- 2002г.-междуклубна експедиция на СПК "Академик", ПК "Хеликтит" и ПК "Витоша" София.

5. Достъп, време и място на провеждане на експедиция "Славянка 2002"

Експедицията "Славянка 2002" беше проведена в периода 13-19.05.2002г. с обща продължителност 7 дни. Усилията бяха съсредоточени в района между м. "Ливаде" и билната част на планината между върховете Шабран (2196 м.н.в.), Голям Гоцев (2212 м), Малък Гоцев и м. "Валозата", която е разположена на приблизителна площ от 7 км².

Понастоящем експедиционният лагер бе установен в близост до карстовия извор при старите кошари в местността “Ливаде”.

За изходни пунктове към различни точки от планината могат да се използват населените места намиращи се в нейната периферия. Това са селата Катунци, Петрово и Голешево, свързани с асфалтиран път, за който се отбива от второкласният път на около 9 км от Кулата, като ГКПП-поделението се намира при с. Петрово. До Петрово има и автобусна връзка от София.

От изток планината е достъпна от към с. Парил, което е свързано с гр. Гоце Делчев с удобен асфалтиран път. Има и автобусна връзка. Пътят между с. Голешево и с. Парил е доста лош и почти непроходим с автомобил (непроверено). Има няколко пътища за навлизане във вътрешността, като най-главния от тях е черният път от с. Петрово към местността “Ливаде”. Той започва на около 4 км от с. Голешево, след един рязък ляв завой се вижда началото на черен път, а вдясно от него е поставена една голяма, доста остаряла и добре надупчена табела. Той е проходим с автомобил, въпреки че не е в много добро състояние.

Разстоянието от началото на черния път при табелата до м. “Ливаде” се взема пеша за около 4 часа, при което се преодолява около 1000 метра денивелация.

Другите пътища са този за с. Лехово, а също така и пътя, който се отделя над кариерата при с. Петрово в посока границата.

6. Учасници в експедицията

Експедицията “Славянка 2002” беше организирана от пещерняци, членувачи в СПК “Академик” София, но участие взеха и пещерняци от ПК “Хеликтит” и ПК “Витоша” София. В периода 13-16.05.2002г. участие взеха общо 9 души.

-От СПК “Академик” - Стефан Радев, Светослав Сапунджиев, Сашо Янев и Юли Пасков;

-От ПК “Хеликтит” - Константин Стоичков, Веселин Дробенов и Иван Петров;

-От ПК “Витоша” - Цветан Паров и Катерина Богачева;

-Други участници - Боян Тепавичаров.

7. За самата експедиция –разказва

К. Стоичков

Един от основните приоритети в пещерното дело, както и в дейността на нашия клуб, е изследването и картирането на новооткрити пещери и пропасти. В последните години тази дейност беше особено застъпена. Благодарение на това може да се каже, че на много места, до скоро бели петна от карста на страната, бяха открити и изследвани множество нови пещери и пропасти. Открития бяха направени и в райони, където е работено с години и преобладаваше мнението, че нови неща няма да изкочат.

Увлечени от стремежа към нови открития, понякога отделни членове на клуба, друг път организирани в по-големи клубни и междуклубни експедиции, успяхме да отбележим много работа в различни краища на страната. Различни причини, най-вече свързани с време и финанси, ни принуждаваха да съсредоточим усилията в райони, разположени в близост до София. Поради горепосочените причини ставаше ли въпрос за изследване на по-отдалечени места рядко повече от трима-четирима пещерници от клуба вземаха участие в експедиции. За голямо съжаление при описаната в този материал експедиция, проведена на територията на пл.Славянка, тенденцията беше спазена и само трима клубни членове взеха участие. Логично тук възниква въпросът: "Защо проява с ограничено клубно участие се раздува толкова, че чак да бъде описана подробно?" Отговорът, макар и звучащ малко нескромно, е че въпреки малкия ни брой ние подпомогнахме дейно организирането на експедицията.

Тук е мястото да благодарим на Алексей Жалов, който като представител на БФСп също имаше съществена роля да се проведе безпрепятствено тази експедиция. Също така общоприето е, че нещо, което не е описано, все едно не се е случило.

И така след дългият увод вече конкретно за самата експедиция. Преди около две години и половина в разговор с двама приятели от СПК "Академик" (С.Радев и С.Сапунджиев) обсъждахме евентуалната възможност за провеждане на експедиция на територията на планината Славянка и проблемите, свързани със сложния граничен режим въведен от съответните власти. Благодарение на същия този режим и не дотам добрата организация от наша страна експедицията от лятото на 2001 година претърпя пълен провал, като може да се каже, че просто такава нямаше.

Освен, че не ни обезкуражи, този факт ни амбицира наистина да направим по-сериозна експедиция на Славянка.

Към края на Април получихме дългоочакваното разрешително от граничните власти и трескаво се заподготвихме за заминаване. Накрая от първоначално заявिलите участие 15 човека по различно време заминахме 10. Както следва от СПК"Академик" бяха най-много, а именно: Стефан Радев, Светослав Сапунджиев, Юлий Пасков, Сашо Янев, от ПК"Хеликит": Константин Стоичков, Веселин Дробенов и Иван Петров и Витошарите: Катерина Богачева и Цветан Паров, както и Боян Тепавичаров-не клубен член.

Първи на 13.11, за да могат да уредят нещата с граничните власти, отпътуваха Стефчо, Светльо, Боби и Ванката. Те натовариха на един ЗАЗ целия бивачен и пещерен инвентар. Братът на Стефчо Андрей-Дренката ги метнал с колата до подстъпите на планината, зад кльона. На място решили да качат на гръб багажа до мястото за бивак, опасявайки се, че колата няма да може да се качи заради лошия черен път. И така започнала двудневната им драма с пренасянето на багажа.

Тук трябва да отбележа, че поради немарливост те бяха забравили предвидената боя за маркиране на дупките долу в началото на пътя. Това по-късно попречи да маркираме и нанесем номерата при входовете на пещерите.

Не по-малки перипетии при пристигането за експедицията преживял и Юли. Той беше решил да пътува с влак до Кулата, но след това нещата се спекли и той вървял пеша 28 км, за да намери не по-малко изтерзаните "първопроходци" в невероятен организационен хаос.

Дойде и ред за нашето заминаване. На 16.11 аз, Катето и Цецо Паров, натоварени в неговия самоделен, двуместен и полураздрънкан пикап, взехме направление Славянка. Невероятно но факт пикапът, който не си знаеше годините, след “чудеса от храброст” успя да се справи с лошия път към лагера в м.Ливаде (1500м.н.в.). На места ние с Катето помагахме къде с подлагане на камъни, къде с отстраняването им от пътя. За да завърша картината по “организираното” пристигане в района ще кажа, че последни пристигнаха Сашо Янев и Весо. Поради различни причини от пътно транспортен характер те пристигнаха след полунощ. В тъмното не се ориентирали и пресекли кльона без да се обадят в заставата. На следващият ден започна и същинската работа по терена.

Преди експедицията беше решено тя да има по-опознавателен характер. В районът, който бяхме определили за работа-южно от м.Ливаде до границата и източно до подстъпите на Царев връх, от предишни експедиции имаше картирани 10 пещери. В документацията им, обаче, освен картите им имаше само кратки и неясни описания. Нашата основна цел беше да локализираме пещерите, да им снемем GPS координати, както да им направим по-точни описания, придружени със снимков материал. Надявахме се между другото да изкочи и нещо ново.

Разделени на групи първия ден, въпреки лошото време локализирахме пет пещери: ”Дупката при Марина поляна”, ”Шипките” (“Гюлът”) 1 и 2, ”Гарваница” и ”Сняговата дупка”. Юли, Стевчо и Боби проникнаха в “Шипките” и “Дупката при Марина ливада”, като им направиха описания. Най-дълбока и същевременно и най-опасна поради падащи камъни от тях беше “Шипката 1” (-30м.).

Въпреки големият си вход “Дупката при Марина ливада” след отвес от 8м и голяма полуосветена зала, задънваше безнадеждно в наслаги.

Най-високо разположената пещера в района на около 60м северно от Гоцев връх (2112 м.) е “Сняговата дупка”. След като забих спит и се спуснах в нея установих наличието на голяма снежна тапа, както е отбелязано в описанието и. В най-ниската част, между снега и скалата има малък просвет и хвърления камък пада още 2-3 м по-долу. Въпреки това моментът за продължаване на пропастта не беше подходящ. Беше само месец май и на места все още имаше снежни петна, както и дъната на по-високо разположените въртопи бяха запълнени със сняг.

Най-интересна от всичките се очертаваше пропастта “Гарваница”, която със своите 63 м денивелация е и най-дълбоката пропаст на Славянка. Поради лошото време и настъпващата нощ решихме да я оставим за следващия ден.

От високите части към лагера се спуснахме по едно дърво, което на места придобиваше каньоновиден характер. По скалните венци на бреговете му забелязахме множество отвори на ниши. За съжаление нито една от тях не “хвана окото”. Всички задънваха почти веднага. В лагера споделихме впечатленията от работата през деня с другата обходна група.

Те се бяха качили до границата през вр. Шабран от там през седловината над м.”Сухото езеро” се изкачили на първенеца на Славянка-Гоцев връх (2112м.). Интересното е, че от тази си позиция те забелязали на гръцка територия множество отвори на пещери, като един им направил особено голямо впечатление. Ставаше дума за отвор с размерите на “Банковица”, да речем. От там те слезли по северния склон на Малък Гоцев връх и се натъкнали на нещо интересно. В близост до голям

въртоп, пълен със сняг, имало друго много по-малко пропадане без сняг. След като извадили няколко камъка от дъното му през една пукнатина взело да духа. Времето не им стигнало да поработят повече и се надяваха на следващия ден да се позанимаят по-сериозно.

Нов ден-нов късмет. Разделени в същата конфигурация защъкахме из склоновете на планината. Пропастта “Гарваница” я оставихме на Паров, Юли и Янев, а аз, Катето, Стефчо и Боби на свой ред се изкачихме на Гоцев връх. Времето беше стабилно и имахме добър обзор, както към южните склонове на планината, където наистина правеше впечатление отвор с големи размери, така и към склоновете на планините Черна гора и Боздаг. Отправихме се в търсене на “Гоцева дупка”, пропаст дълбока 15 м. След като и нея проверихме заслизахме по дълбокото дере, между Царев връх и вр.Али ботуш. Там също имаше множество малки и по-големи ниши, но нищо сериозно.

На около един км източно от лагера, обаче, се натъкнахме на сравнително голям отвор между скални блокове. И тук нямахме късмет. На четвъртия метър блокаж спираше пътя в дълбочина. Така приключи последният, кажи-речи работен ден на експедицията.

Другите, след като проверили “Гарваница”, продължили с разкопаването на въртопа. Слезли още около два м, но имало още за “чоплене”, за което за съжаление нямаше време. На другия ден сутринта с Катето отидохме да дооправим документацията на “Дупката при Марина ливада” и след това натоварихме на колите багажа. С това и експедицията приключи. Така за цялото време имахме общо 3 пълни дни за работа, в които свършихме основните набелязани неща. Остана и много работа за догодина.

В района не проверихме различните малки и големи “Стойковици” и “Стойкови дупки”, разположени в по-ниската част на планината. Към западната част и по-точно към вр. Егюптен, както и на изток към Царев връх и с.Парил въобще не беше ходено, а именно там има много бели петна за покриване. Като завършек е хубаво да кажа и няколко думи за планината. Както е описана тя има високи и много стръмни склонове. Това прави много трудно обхождането и без транспорт. Във високите части единствената вода е в м.Ливаде, където установихме лагера си. Иначе планината, както я описват в пътеводителите, представлява една разцъфнала градина поради множеството цъфтящи от още ранна пролет цветя.

В спелео отношение според нас нещата още не са изяснени и може да се открият още нови пещери и пропасти. Ние имахме късмета да сме първите, на които беше разрешено ношуване и лагеруване зад кльона.

За догодина експедицията е в календарния план на БФС, като отново ще я проведем през пролетта. Силно се надявам да има по-голям интерес от различни клубове от столицата и страната. Иначе другото зависи само от нас.

8. Дневник на експедицията

13.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, С. Сапунджиев, И. Петров и Б. Тепавичаров

Уточняване на параметрите на експедицията с граничните власти.

Организиране на временен бивак над КПП-то на разклона за черния път, водещ към месността “Ливаде”.

14.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, С. Сапунджиев, И. Петров и Б. Тепавичаров
Изнасяне на багажа и организиране на бивак в месността “Ливаде”.

15.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, С. Сапунджиев, И. Петров, Б. Тепавичаров и Юлий Пасков.

Изнасяне на багаж към лагера в месността “Ливаде”.

Обход до вр. Шабран (2196 m).

16.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, Б. Тепавичаров, Юлий Пасков, К. Стоичков, К. Богачева и Ц. Паров.

Идентифициране и проникване в пропастите: Марина Поляна, Шипката I и Шипката II.

Оглед на района западно от лагера.

17.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, Б. Тепавичаров, Юли Пасков, К. Стоичков, К. Богачева, Ц. Паров, С. Янев и В. Дробенов.

Съставяне на описания, идентифициране и сваляне на GPS координати на пропастите Шипката I, Шипката II, Гарваница и Сняговата.

Обход в района под вр. Малък Гоцев и разпознаване на въртопа с работно име DF3, оглед на дерето започващо от под месността “Сухото езеро”.

18.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, Б. Тепавичаров, Юлий Пасков, К. Стоичков, К. Богачева, Ц. Паров и А. Янев.

Обход в района на Голям и Малък Гоцев връх.

Идентифициране и снемане на GPS координати на Гоцевата дупка, проникване в пропастта и съставяне на техническо описание.

Оглед на дерето между Царев връх и вр. Алиботуш, откриване на обект BЛОК 1, проникване в пропастта Гарваница и съставяне на техническо описание на пропастта.

Разкопаване на DF3.

19.05.2002г.

Състав: Стефан Радев, Б. Тепавичаров, Юлий Пасков, К. Стоичков, К. Богачева, Ц. Паров и А. Янев.

Проникване в пропастта Марина поляна, снемане на GPS координати и съставяне на техническо описание.

Вдигане на лагера.

8. Пещерите на Славянка и какво още трябва да се свърши

Списък на обектите при село Голешово

Всички дупки трябва да бъдат маркирани с червена боя.

1. “Дупката с водата” – не е обект за картиране и изследване. Намира се в най-дълбокия улей под Царев връх. На 150 м под билото. Не е карстова пещера, а е образувана в междупластова пукнатитна. Представлява навес, в който овчарите събират капещата вода. Трябва да се маркира с боя и да бъдат снети GPS координати.
2. “Гоцева дупка”, “Дупката с малкия вход”, “Безименна 2” – Трябва да бъде маркирана с боя . Има фауна!
3. ”Снягова дупка”, “Ледената дупка” – Да се провери през м. Август нивото на снега. Да се пробва да бъде изкопана тапата в северозападния край на дъното. Фауна!
4. “Гарваница”, “Грааница” – Да бъде спусната до дъното и на двата отвеса и да се състави техническо описание до абсолютното дъно. Фауна!
5. “Шипката I”, “Гюльг” – Фауна!
6. “Шипката II” – Фауна?!
7. “Дупката при Марина ливада” – Фауна!

На следващите дупки да се направи следното:

Да бъдат идентифицирани. Да се снимат GPS координати. Да бъдат съставени: пълна характеристика (местонахождение и достъп, техническо описание), както и да се добави снимков материал и фауна?!

8. “Стойкова дупка №1”, “Стойкина дупка”
9. “Стойкова дупка №2”
10. “Голяма Стойковица” – Липсва Фиш А и Б
11. “Малка Стойковица”
12. “Сухомил”
13. Скална ниша до пътя между Голешово – Петрово. Не представлява обект за картиране.
14. “Билянов дол 1” – липсват карти
15. “Билянов дол 2” – липсват карти

При с. Петрово:

16. “Пропастта под вр. Егюптен”

17. “Душника №9” – липсва карта
18. “Пропастта под вр. Севков чукар” – липсва карта
19. “Пещера в местността Рупата” – затрупана?! Липсва карта
20. “Диаклазата”
21. “Безименна №1”, “Харман”-Затрупана

При с. Парил:

22. Ниши в Хамбар дере – Не представляват обект за картиране
23. “Рупата” – Липсва карта

Пещери извън територията на планината:

24. “Рупата”
25. “Янчово лозе”
26. “Стършелица”

9. За изследваните обекти и описания на вече извесни пещери

“Гарваница”

Местонахождение и достъп:

Входът на пропастта “Гарваница” се разкрива сред големи скални блокове в североизточния склон на планината “Славянка”, спускащ се от “Сухото езеро”. Най-лесно до тази месност може да се достигне от м. “Ливаде”. За целта се хваща пътека, която започва от седловината в най-горната част на Ливадето. По нея се върви в източна посока, като пътеката навлиза в горист пояс и се изкачва стръмно. След като се излезне от гората се достига до открита склонова поляна. От това място пътеката държи посока югоизток. Върви се по хоризонтал с малък наклон, като се траверсира склона. Вдясно се вижда вр. Шабран. По пътеката се достига до м. “Сухото езеро” (голям валог, в чиято най-ниска част понякога се задържа вода).

От валога “Сухото езеро” се поема в посока североизток, като се слиза по неговия североизточен склон. Върви се по посока горната част на дерето, спускащо се от северните склонове на Гоцев връх (2112 м). Входа трябва да се търси на около 30м преди достигането на дерето.

Входа на пещерата, въпреки немалките си размери, е труден за намиране. За ориентир може да послужи сухо дърво(Мура), разположено в близост до входа (10-15м северно от него).

Описание:

Основният вход на пещерата се разкрива сред големи скални блокове и има неправилна форма. На около два метра по-високо от него има разположен друг отвор на пропастта. Той е с по-малки размери и е с кръгла форма. И двата входа отвеждат в малка наклонена зала. От първия се слиза по прагове и наклонена

галерия до залата. От горния вход се попада в отвес дълбок 7м. От залата, която има наклонен под, в нейния югозападен край в дълбочина се развива отвес дълбок 45м. Във височина се забелязват комини с височина над 10м, които вероятно опират на повърхността.

Отвесът е широк(7х5м) и удобен за спускане. На места по стените му се забелязват натечни калцитни образувания. Дъното на отвеса е равно и покрито с камъни. От дъното в южна посока тръгва тясно низходящо разклонение, което след около 2м става много тясно и непреодолимо. До тук денивелацията на пропастта е -54м. За да се достигне до дъното и трябва да се спусне отвес, който започва на около 15м преди дъното на големия отвес. Дълбочината на този отвес е 20м, като в горната си част е наклонен. Дъното на пещерата е равно и покрито с камъни. На около 3м преди него се отделя късо входящо разклонение. Пропастта е влажна и студена, като по стените на отвесите се стича вода. В нея гнездят хайдушки гарги.

Техническо описание:

Необходим инвентар: 70-80м въже, 7-8 стоманени примки, 5-6 карабинера, протектори и престилки.

Пропастта не е кована за ТЕВ, но може да се екипира на естествени опори. За проникване през най-високо разположения вход на пропастта се прави закрепване на 5м над него на голяма(неразрушима) скална халка. Следващото закрепване е на 2,5м по-ниско точно на самия вход. Въжето се използва за спускане на отвеса с максимална дълбочина 7м и за подвеждане към големия отвес. Основно и дублиращо се организират на нивото на пода на наклонената зала след излизане в отвеса на скални халки (желателно е да се забият спитове). Междинно прехвърляне се прави на около 15-18м по-ниско на скални халки. На още 15м под това междинно прехвърляне се прави още едно прехвърляне също на скални халки. За да се спусне пропастта до дъно трябва да се достигне чрез пандюл до отвес, започващ на 15м преди дъното на големия отвес. За да не трие въжето се организират прехвърляния на естествени опори (скални халки). На това място е хубаво да се забият спитове. До дъното на отвеса има 18-20м, като на места, където трие въжето, може да се правят прехвърляния или да се поставят протектори. Да се внимава за падащи камъни по големия отвес.

История на проучването:

Пропастта "Гарваница" е отдавна известна на местните овчари от селата Петрово и Голешево. За пръв път в нея е проникнато през юли 1981г. Детайлно изследвана и картирана по време на експедиция "Славянка 1990" от пещерняците на ПК Академик Иван Буреш при дружество Здравец-София. Картата и е съставена на 06.08.1990г. от М. Златкова и В. Колева. Повторно пещерата е посетена по време на експедиция "Славянка 2002", когато и е направено подробно описание.

“Шипките I и II”- “Гюлт”

Местонахождение и достъп:

Пропастите отстоят на около 30мин. път южно от местността Ливаде. От нея се тръгва по пътя за местността “Сухото езеро”. Не след дълго, когато пътя набира малко денивелация, се стига до характерна височина в най-горната част на Ливадето. На това място пътят прави завой на югоизток. Той навлиза в гората като стръмно тръгва да се изкачва по склона. След като се набере денивелация още 20-30м има вариант, за да се достигне сравнително по-бързо до пещерите като се подсече склона, без път в гората, но той не е толкова за препоръчване, защото гората е сравнително гъста и липсват ориентирни. Така се пресичат няколко малки дерета. Трябва да се стигне до голямо открито място на склон. Входовете на пещерите трябва да се търсят на около 80 м над дерето, което се спуска от под местността “Сухото езеро”. Ориентир за това е единствения шипков храст на това място. Входовете са малки, склона е затревен и не се виждат отдалече.

По-дългия път за достигане е като се продължи по пътя, който на места преминава в пътека. Стига се пак до откритото място и след като се набере още малко височина пътя тръгва да подсича склона като гората остава долу. Следва се пътя като се достига до подстъпите за връх Шабран. От тази позиция се вижда откритото място на склона, където се разкриват и входовете на Шипките. Слиза се без път по открития склон. Входовете на пещерите трябва да се търсят на около 80м над дерето, което се спуска от под местността “Сухото езеро”. Ориентир за това е единствения шипков храст на това място. Входовете са малки, склонът е затревен и не се виждат отдалече. Входовете се намират на 3м един от друг.

Описание на Шипката I:

Входът на пропастта Шипката1 е разделен на две от скално мостче. Двете части на входа са със следните размери – 1.5x1 м и 1x1м, като по-голяма е долната част. От входа тръгва наклонен участък, който след около 2.5м преминава в отвес. Целият отвес от входа до дъното е 30м, но той е разделен на две от силно наклонена площадка на дванайсетия метър. Отвесът е широк и удобен за спускане. В горната му част е 2x2м, като към дъното е 5x3м. Дъното е равно и е осеяно с камъни. Камъни има и по самия отвес, особено на наклонената площадка. Затова трябва максимално да се внимава и да се слиза по един. Проблемът е, че на дъното няма къде да се скриеш. Пропастта е студена. Стените са покрити с мъх. Липсват образувания, а в горната част на отвеса на 2м от входа на площадка могат да се видят гнезда на хайдушка гарга.

Техническо описание:

Нужен инвентар: 40м въже, 5 стоманени примки, 3 карабинера, протектори.

Основното закрепване се организира на голяма и неразрушима естествена опора. Тя представлява скално мостче, което разделя входа на пропастта. Дублиращото закрепване може да се организира на скална халка в близост до входа (хубаво е да се забие спит). За основното закрепване са нужни 3 бр. стоманени примки. Междинно прехвърляне се организира на 15 м по-надолу по отвеса, след като се подмине малка скална площадка. То се осъществява също на скална халка с помощта на примка. Отвесът е широк и удобен за спускане до скалата. Трябва максимално да се внимава при проникване в пропастта. Причина за това са

падащите камъни по самия отвес. На дъното няма удобно място за укриване и затова е хубаво в пропастта да се влиза поединично.

Описание на Шипката II:

Входът на дупката е разположен на около 3 метра по-ниско от входа на Шипката I. Неговите размери са съответно 0.7x0.4м. Следва праг от 2.5м, след който има стеснение. Галерийката става силно низходяща и преминава в уширение. Дъното е осеяно с камъни и гниещи дървета. Основното направление на пещерата се развива на североизток. От дъното галерията преминава в непреодолима пукнатина. Пещерата е студена и влажна. Вероятно от гниещите дървета се носи неприятна миризма. Размерите на пещерата са незначителни. Денивелацията е 6.6м, дължината 6м. В пещерата не са открити гнезда на хайдушки гарги.

Техническо описание:

Пещерата се слиза на камина и въже не е необходимо.

История на проучването на двете Шипки:

Пещерите са изследвани и картирани по време на експедицията “Славянка 90” от М. Златкова, В. Колева и Хр. Вълчанов. Членове на ПК “Академик ИВ. Буреш” при тур. д-во Здравец, София. Пещерите са посетени по време на експедиция славянка 2002 като са им съставени подробни описания.

Гоцева дупка (Дупката с малкия вход; Безименна №2)

Местонахождение и достъп:

От местността “Ливаде” се тръгва по пътя за местността “Сухото езеро”. Не след дълго когато пътя набира малко денивелация се стига до характерна седловина в най-горната част на Ливадето. На това място пътя прави завой на югоизток. Той навлиза в гората като стръмно тръгва да се изкачва по склона. Скоро пътят излиза от гората на открито място – склонова поляна. След като се набере височина пътят тръгва да подсича склона, като почва да върви успоредно с билото на планината. Върви се по хоризонтала, с незначителен наклон. Достига до местността “Сухото езеро”. След като се пресече волога “Сухото езеро” се тръгва по северозападния склон на Гоцев връх (2212м).

От Гоцев връх се върви на югоизток, като се върви по граничната бразда, докато се достигне до Малък Гоцев Връх. От това място ясно се забелязват деретата, които се спускат от подстъпите на върховете към ниските части на планината. От върха се слиза по склона на североизток към местността Валозите. Пещерата трябва да се търси на левия географски склон на второто дере, спускащо се от М. Гоцев връх (югоизт. склон под вр. Алиботуш). Тя отстои на 20м от нивото на дерето. Входа на пещерата се разкрива в основата на ниска скала, но се забелязва отдалеч. За ориентир могат да послужат прелитащите покрай входа й хайдушки гарги, които гнездат вътре.

Описание:

Входът на пещерата се разкрива в основата на ниска скала. Той има неправилна форма с размери 1.7м x 1м, като е ориентиран на изток- югоизток. От него тръгва силно низходяща стъпаловидна галерия, която на петия метър се разширява. Подът на галерията е покрит с пръст, нанесена от повърхостта, а по стените се забелязват малки образувания и повлечи. На трудно достъпни площадки в ляво и в дясно от централната ос на галерията могат да се забележат около 4 гнезда на хайдушка гарга. След петия метър наклонът на галерията става близо 70 градуса. Във височина могат да се забележат комини с неустановена височина. На това място височината на галерията надвишава 5м. Достига се до малка площадка, от която следва 5-метров отвес. По цялата дължина на отвеса могат да се забележат големи натечи, покрити с черна пръст, нанесена от повърхността. Дъното на пещерата е равно и покрито изцяло с камъни. В най-ниската част на дъното има изкоп (вадени камъни). На това място дънната заличка преминава в непреодолими пукнатини, запълнени с образувания и натечи. Пещерата е влажна и студена, като навсякъде изобилстват наслаги. На дъното могат да се забележат кокали от животни, паднали в пропастта. Открит е череп-вероятно на коза. Размерите на пропастта са незначителни, като денивелацията ѝ от входа е – 15м, а дължината 10м.

Техническо описание:

Нужен инвентар: 30м въже, 3бр. Стоманени планки, скални клинове (ексцентрици), протектори 2бр., престилки 1бр.

Основното и дублиращото закрепване се организират над входа на трудно забележими скални халки (обикновено са покрити с пръст) с 2бр. стоманени примки. Следващото закрепване може да се организира, за да не трие въжето на нивото на входа, вдясно на скален клин, като на възела се слага престилка. Въжето се използва за подвеждане по наклонената галерия. На 5-ия метър вдясно на стената се организира прехвърляне със стоманена примка на характерна натечна халка. Следва спускане по наклон като на 5м по-надолу наклонът става по-голям, като на ръба се слага протектор. На още 3-4м по-надолу се стъпва на малка площадка, от която силно низходящата галерия преминава в отвес дълбок 4-5м. На ръба се слага протектор. Следва още 4-5м спускане до стената.

История на проучването:

Открита е от местни овчари от с. Петрово. Пещерата е изследвана и картирана на 06.08.1990г. от К. Иванов и Р. Петров, членове на ПК “Прилеп” при ТД “Планинец” София. Пещерата е посетена по време на експедицията “Славянка 2002”, като и е направено подробно описание.

“Дупката при Марина поляна”

Местонахождение и достъп:

От лагера в местността Ливаде се хваща пътя за местността “Сухото езеро”, по който се върви докато не се достигне до характерна седловина в най-горната част на Ливадето. От седловината се тръгва в югозападна посока по неясно очертана

пътека. Пътеката се спуска стръмно, като навлиза в горист пояс. Държи се посоката на дерето, като не след дълго отново се излиза на открито място. За да се достигне входа на пещерата от това място има два пътя. За първия път трябва да се върви още малко по пътеката, която се различава на това място добре. По нея се слиза докато се достигне до чешма (извор). От чешмата в североизточна посока се тръгва право нагоре по десния склон на дерето. Върви се в рядка смесена гора и след 100 метра се стига до входа на пещерата. Другият начин, да се достигне до входа на пещерата, е след като се достигне до откритото място, в дясната част на поляната има характерен скален блок (конгломерат). От него в западна посока се тръгва без път по десния склон на дерето. Склона се подсича като се набира малко денивелация. Върви се в рядка иглолистна гора, като не след дълго се достига до входа на пещерата. Въпреки големите размери на входа (6x4м), той не може да бъде забелязан отдалече.

Описание:

Входът на пропастта има неправилна форма и югозападно изложение. Размерите са сравнително големи. От него се попада директно в отвес с максимална дълбочина -9м. Стените на отвеса са влажни и покрити с мъхове. От дъното на отвеса тръгва низходяща полуосветена зала с неголеми размери (7x10x6м). Подът и е покрит с голямо количество гравитачен материал; могат да се забележат също така и гниеши дървесни стволоче. Огромното количество паднали материали преграждат евентуалния път в дълбочина. По стените на залата на различни нива има изветрени образувания и повлечи. Пещерата е убежище за хайдушки гарги, за което свидетелстват намерените гнезда, разположени на недостъпни площадки по стените на залата. Пещерата представлява “студен чувал”, като в дънните части се задържа хладен въздух и вероятно до късно остава лед по стените.

Денивелацията на пропастта е -12.5, а дължина и е 12м.

Техническо описание:

Необходим инвентар: 15м въже, 4 примки, 2-3 карабинера, 2-3 протектора.

Основното и дублиращото закрепване се организират на дървета в близост до входа на пещерата. Може и само на едно дърво. Спускането става от по ниската наклонена страна на отвеса. На ръба и преди него се слагат протектори на въжето. На 1.8-2м може да се извърши прехвърляне на скална халка, намираща се на стената, по която се извършва спускането. Следва 7-метров рапел по наклон. Възможно е да се слезе отвеса на класика, но е рисковано, защото стените са покрити с мъх и са хлъзгави. Да се внимава! От по-високата страна на отвора въжето може да се изведе в камбана. Но спускането е рисковано поради голямото количество камъни, които може да събори въжето.

История на проучването:

Пропастта “Дупката при Марина поляна”, вероятно е била известна на местните овчари отдавна. Тя е изследвана и картирана по време на експедицията

“Славянка-90” от Мария Златкова и В. Колева, членове на ПК ”Академик Иван Буреш” при д-во Здравец София – 05.08.1990г.

Пропастта е проверена и е съставено подробно описание по време на експедицията “ Славянка 2002”.

“Снягова дупка”

Местонахождение и достъп:

От местността “Ливаде” се тръгва по пътя за местността “Сухото езеро”. Не след дълго,когато пътя набира малко денивелация, се стига до характерна седловина в най-горната част на Ливадето.На това място пътя прави завой на югоизток. Той навлиза в гората като стръмно тръгва да се изкачва по склона. Скоро пътят излиза от гората на открито място – склонова поляна. След като се набере височина пътят тръгва да подсича склона, като започва да върви успоредно с билото на планината. Върви се по хоризонтала с незначителен наклон. Достига до местността “Сухото езеро”. След като се пресече валога “Сухото езеро” се тръгва по северозападния склон на Гоцев връх (2212м). Наклонът е сравнително голям, а посоката, която трябва да се държи, е юг-югоизток. Входа на пропастта трябва да се търси северно от върха, на 60м под него. Въпреки големите си размери 7х3м той не се забелязва отдалече и ориентир може да бъде пряспата, която се задържа при отвора.

Описание:

Входът е с неправилна форма и сравнително големи размери (7х3м). В северозападния му край до късно се задържа пряспа сняг, която е надвиснала като козирка над тази част от пропастта. От входа се разкрива широк отвес, дълбок 8-10м. Дъното е широко 4х9м и е покрито с постоянно задържаща се снежна тапа. В югозападния край между него и скалата се разкрива малко уширение, задръстено с дребни камъни. Под козирката от сняг, на дъното се забелязва тесен просвет дълбок вероятно 1-2м. На това място има и реална възможност след разкопаване на снега да се открие и продължение на пещерата. Стените на отвеса са доста ерозирани и на места са покрити с мъх. Пропастта е влажна и студена, но това не пречи да е убежище на хайдушки гарги. За това свидетелства едно гнездо, разположено в северозападната част на отвеса. Снежната тапа на дъното си сменя често размерите, което води до разлики в дълбочината на дупката – от 8 до 10м. Дължината ѝ е 11м.

Техническо описание:

Нужен инвентар: Въже 15м 1-2 скални клина, 1 планка, протектори.

Отвесът е най-удобен за спускане от югоизточната му страна. На 1-2м преди входа на единствената не ерозирала скала трябва да се търси забит спит, на който се организира основното закрепване. Дублиращото може да се направи на скални клинове, за които трябва да се намерят удобни цепки. Спускането става по наклонен участък, като на ръба на въжето се слага протектор. След средата отвесът се отваря в камбана до дъното, като на това място също трябва да се сложи

протектор, защото въжето неминуемо трие в скалата. Трябва да се внимава, защото има малка опасност от срутване в отвеса на снежната козирка от североизточната част на входа. Поради бързото изветряне на скалата спитът може да е неизползваем, въпреки че е забит през 2002г. Трябва да се дублира с друг.

История на проучването:

Пещерата е изследвана и картирана по време на експедиция “Славянка 90”. Повторно е посетена по време на еспедиция “Славянка 2002” като и е направено подробно описание.

Обект 001, “Дефло 3 “, “DF3”

Местонахождение и достъп:

От местността “Ливаде” се тръгва по пътя за местността “Сухото езеро”. Не след дълго когато пътя набира малко денивелация се стига до характерна седловина в най-горната част на Ливадето. На това място пътят прави завой на югоизток. Той навлиза в гората като стръмно тръгва да се изкачва по склона. Скоро пътят излиза от гората на открито място – склонова поляна. След като се набере височина пътят тръгва да подсича склона, като почва да върви успоредно с билото на планината. Върви се по хоризонтала, с незначителен наклон. Достига до местността “Сухото езеро”. След като се пресече волога “Сухото езеро” се тръгва по северозападния склон на Гоцев връх (2212м).

Северно от Гоцев връх ясно си личат деретата, които се спускат към ниските части на планината. Между първото и второто дърво, гледано от запад на изток се издига седловина, която свързва билото на планината и вр. Салюва джамия. Именно в тази посока трябва да се слезе. След като се достигне седловината се тръгва на изток-югоизток. Слиза се по склона към дерето, което ясно се забелязва. На 30-40 м над нивото на дерето се забелязва голям склонов въртоп с идеално кръгла форма и размери 10x10м. Във въртопа се задържа сняг вероятно до късно през годината. В непосредствена близост до него на около 15м (северно по посока вр. Салюва джамия), се забелязва друг склонов въртоп с незначителни размери – 1x1.5м. В източния му край се разкрива тясната пукнатина DF3.

Описание:

Въртопът е ориентиран на североизток. Той е с малки размери и кръгла форма. На дъното на въртопа не се задържа сняг и след разкопаването му на дълбочина 2–2.5м в неговия източен край се разкрива тесен, непреодолим засега, отвор. От отвора се усеща силно въздушно течение. За да бъде проникнато в евентуалната нова пещера трябва да се разчистят пръста и камъните около отвора. Въпреки малкия отвор се вижда ясно, че на това място тръгва силно низходяща, почти отвесна пукнатина. Мястото е изключително перспективно за работа, а развитието на предполагаемата нова пещера вероятно е по посока на дерето, което е на 30-40м по-ниско.

История на проучването:

Обектът е забелязан при теренен обход в района на 17.05.2002г. от Ю. Пасков, А. Янев, Ц. Паров и В. Дробенов. По време на експедицията “Славянка 2002” в него е слезнато чрез разкопаване 2-2.5м в наслаги от пръст и камъни. Поради ограниченото време на работа обектът не е довършен, а смятаме, че е перспективен.

Обект 002

Местонахождение и достъп:

От местността “Ливаде” се тръгва в южна посока към седловината в горната част на Ливадето. Достига се до карстовия извор и след като се подмине в посока югоизток се излиза на характерно дере. От това място тръгва пътека, която с малък наклон подсича иначе стръмния хълм.

Върви се по пътеката, докато не се достигне до много дълбоко дере. Това е същото дере, което тръгва от под Гоцев връх и местността Сухото езеро. Тръгва се по дерето нагоре в южна посока. В склоновете на дерето, което на места придобавя формите на каньон, се разкриват невисоки скелни венци. В някои от тях се забелязват малки по размери ниши. На места има брекчи - конгломерати. Обектът трябва да се търси на 30-50м нагоре по дерето на десния му географски склон. Отворът отстои на 2м над нивото на дерето.

Описание:

Входът е продълговат и е ориентиран на северозапад. От него тръгва възходяща ниска галерия дълга 3-4м. Подът на галерията е покрит с наслаги, а в най- крайната ѝ част има колония от мухи, които със специфичния си шум създават усещането за течаща вода. При разкопаване на наслагите има малка вероятност дупката да продължи, но засега размерите са незначителни. Обектът е с незначителни размери и не представлява интерес за картиране.

Обект 003 Block 2

Местонахождение и достъп:

От долната част на Ливадето се хваща широка и ясно изразена пътека, която се движи в посока запад-югозапад. Пътеката е изцяло в гора. Тя с наклон стига до много дълбоко дере. Това е същото дере, което се спуска от под Гоцев връх и м. Сухомел. Пътеката пресича дерето и започва да се изкачва стръмно по склон в северозападна посока. След като се изкачи склона и се набере нужната денивилация тя отново свива на югоизток. Върви се в открита месност, а и в периферията на гората. В откритите части се забелязва голяма хвойна. Пътеката достига до ново, много по-плитко дере като за кратко навлиза в гората отново.

След като пресече дерето пътеката извива и достига нова открита месност. От тази местност на около 20 м по склона сред големи скални блокове се разкрива отворът на обекта.

Описание:

Входът на обекта е широк и с неправилна форма. От него след спускане от 2-3 м се попада в неголяма каверна. Подът представлява блокаж, който спира пътя в дълбочина. Въпреки незначителните си размери този обект е перспективен за работа.

История на проучването:

Обектът е открит при теренен обход на 18. 05.2002 от К. Стоичков по време на експедиция “Славянка 2002”. Поради липса на време не е проучен подробно и ще представлява обект на изследване за следващи експедиции.